

Sygn. akt VIII C 3072/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia S.R. Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa B. J. (1)

przeciwko A. D.

o zapłatę 16.886,79 zł

1. oddala powództwo w zakresie żądania zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 12.986,16 zł (dwanaście tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt sześć złotych i szesnaście groszy);
2. umarza postępowanie w sprawie w pozostałym zakresie.

Sygn. akt VIII C 3072/15

UZASADNIENIE

W dniu 3 listopada 2014 roku powód B. J. (1) wytoczył przeciwko pozwanemu A. D. powództwo o zapłatę kwoty 16.886,79 zł. W ramach tak oznaczonej wartości przedmiotu sporu powód wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 6.000 zł jako równowartości kwoty 3.240 marek niemieckich (obecnie euro) wraz z umownymi odsetkami w wysokości 300 zł miesięcznie od dnia 27 listopada 1995 roku do dnia 27 sierpnia 1996 roku, z umownymi odsetkami w wysokości 350 zł miesięcznie od dnia 27 sierpnia 1996 roku do dnia 27 października 1996 roku, z uwzględnieniem zastosowanej klauzuli walutowej w umowie przedłużającej pożyczkę z dnia 27 sierpnia 1996 roku, z odsetkami maksymalnymi od dnia wymagalności, z uwzględnieniem weksla własnego oraz zastosowania zastawu umownego rzeczy wymienionych w umowie przedłużającej pożyczkę z dnia 27 sierpnia 1996 roku, z zastosowaniem ochrony praw nabytych oraz z zaznaczeniem, że pozwany spłacił już kwotę 29.792,17 zł. Ponadto wniósł o nakazanie pozwanemu, aby zwrócił na rzecz powoda wszelkie koszty związane z pożyczką, tj. koszty sądowe ze sprawy III Nc 63/97, koszty komornicze w kwocie 700 zł i koszty pomocy prawnej w kwocie 2.829 zł, a także wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 27 listopada 1995 roku zawarł z pozwanym oraz jego małżonką T. D. umowę pożyczki opiewającą na kwotę 6.000 zł (3.240 marek niemieckich). Pozwany własnoręcznie podpisał umowę, odebrał pożyczaną kwotę, dokonał także pierwszych trzech wpłat z tytułu odsetek umownych, co, zdaniem powoda, przesądza o tym, iż był on stroną zawieranej umowy. Pozwany podpisał ponadto wystawiony przez powoda weksel, co miało miejsce przy okazji sporządzania czwartej umowy przedłużającej pożyczkę. Powód wskazał również, że wyłącznie na skutek oznaczenia w treści umowy, iż pożyczkobiorcą jest T. D., pozwany nie został ujęty w nakazie zapłaty w sprawie III Nc 63/97, a jedynie wymieniony w postanowieniu o nadaniu nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności. Odnosząc się do wysokości dochodzonego w sprawie roszczenia powód wyjaśnił, że żądane za okres wskazany w pozwie odsetki

umowne w kwotach 300 zł i 350 zł miesięcznie zostały uzgodnione na gruncie trzech umów przedłużających pożyczkę, przy czym wyrokiem z dnia 26 października 2011 roku wydanym w sprawie II C 236/08 odsetki te zostały zmienione na odsetki maksymalne od dnia wymagalności. **(pozew k. 2-6)**

Na rozprawie w dniu 2 listopada 2016 roku powód podtrzymał stanowisko w sprawie. Wyjaśnił, iż na dochodzoną kwotę 16.886,79 zł poza kwotą kapitału – 6.000 zł, składają się: odsetki maksymalne od kwoty kapitału liczone od dnia 28 lipca 2009 roku do dnia 15 lipca 2014 roku – 6.134,79 zł, koszty sądowe zasądzone w sprawie III Nc 63/97 – 1.123 zł, koszty komornicze wierzyciela – 600 zł, koszty wierzyciela związane z egzekucją komorniczą zadłużenia – 100 zł oraz koszty wierzyciela z tytułu pomocy prawnej związane z wytoczeniem powództwa przeciwegzekucyjnego – 2.289 zł. Ustanowiony przez pozwanego niezawodowy pełnomocnik wniósł o oddalenie powództwa w całości, kwestionując pozew tak co do zasady, jak i wysokości. Podniósł, że wyłącznie T. D. była stroną przedmiotowej umowy pożyczki, przy czym tytuł wykonawczy przeciwko niej został pozbawiony wykonalności. Ponadto zgłosił zarzut przedawnienia roszczenia. **(protokół rozprawy k. 95-97)**

W piśmie procesowym z dnia 8 listopada 2016 roku powód zmodyfikował swoje żądanie w ten sposób, iż wniósł o zasądzenie kwoty 14.614,49 zł, na którą złożyły się: 6.000 zł z tytułu kapitału pożyczki, 7.863,12 zł z tytułu odsetek maksymalnych, 151,37 zł tytułem kosztów ze sprawy III Nc 63/97 oraz 600 zł z tytułu kosztów komorniczych. Na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2016 roku powód doprecyzował swoje stanowisko w sprawie oświadczając, iż cofa powództwo o kwotę 2.829 zł. **(pismo procesowe powoda k. 100-101, protokół posiedzenia k. 103)**

W piśmie procesowym z dnia 28 listopada 2016 roku powód wniósł o zasądzenie kwoty 12.986,16 zł, w tym 6.000 zł tytułem kwoty głównej, 6.134,79 zł tytułem odsetek maksymalnych liczonych za okres od dnia 28 lipca 2009 roku do dnia 14 lipca 2014 roku, 151,37 zł tytułem pozostałej części kosztów ze sprawy III Nc 63/97, 700 zł tytułem kosztów związanych z egzekucją komorniczą, a ponadto dalszych odsetek do dnia zapłaty. **(pismo procesowe powoda k. 106-107)**

W pismach procesowych z dnia 29 grudnia 2016 roku odnosząc się do twierdzeń strony przeciwnej powód wyjaśnił, iż pozwany na przełomie lat 1995/1996 przystąpił do długu poprzez dokonanie pierwszych wpłat w kwotach po 300 zł z tytułu odsetek umownych. Następnie pozwany przystąpił do długu dokonując dalszych wpłat na rzecz powoda, a także uznał swoje zadłużenie względem jego osoby. Jednocześnie powód za bezzasadny uznał zgłoszony w sprawie zarzut przedawnienia roszczenia podnosząc, iż postępowanie egzekucyjne zostało zakończone dopiero postanowieniem z dnia 10 października 2013 roku. **(pismo procesowe powoda k. 116-117, k. 118-122)**

Na rozprawie w dniu 17 lutego 2017 roku powód podtrzymał stanowisko jak w piśmie procesowym z dnia 28 listopada 2016 roku, cofając powództwo ponad dochodzoną tym pismem kwotę. Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa. **(protokół rozprawy k. 136-137)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 listopada 1995 roku powód zawarł z małżonką pozwanego T. D. umowę pożyczki, na mocy której udzielił T. D. pożyczki pieniężnej w kwocie 6.000 zł, zobowiązując do jej zwrotu w terminie do dnia 27 maja 1996 roku wraz z umownymi odsetkami w kwocie po 300 zł miesięcznie, płatnymi do 27-go dnia każdego miesiąca. W umowie wprost wskazano, iż pożyczkobiorcą jest (...), która przy podpisywaniu umowy przedłożyła zezwolenie na działalność handlową z przypisanym numerem identyfikacji podatkowej 729-101-27-72. Pod umową podpis złożył pozwany, jako pełnomocnik firmy (...) („pełnomocnik A. D.”). Na pieczęcie firmowej, której odcisk umieszczono nad podpisem pozwanego, widnieje NIP (...).

W dniu 27 maja 1996 roku strony powyższej umowy zawarły „umowę pożyczki – przedłużenie”, w treści której wskazano, iż pożyczkobiorcą jest (...), która zobowiązuje się spłacić swoje zobowiązanie wraz z odsetkami po 300 zł miesięcznie do dnia 27 lipca 1996 roku. Odsetki podlegały zapłacie do 27-go dnia każdego miesiąca, ponadto za każdy

dodatkowy dzień opóźnienia T. D. zobowiązała się zapłacić kwotę 10 zł. I pod tą umową podpis złożył pozwany, jako pełnomocnik firmy (...).

W dniu 27 sierpnia 1996 roku T. D., jako pożyczkobiorca, zawarła kolejną umowę, na mocy której termin spłaty pożyczki został ustalony na dzień 27 października 1996 roku. Odsetki umowne, płatne na warunkach jak wcześniej, zostały ustalone na kwotę 350 zł, a dodatkowe odsetki dzienne – na kwotę 15 zł. Ponadto T. D. zobowiązała się dołączyć weksel na kwotę 6.000 zł. Pod umową widnieje częściowo czytelna pieczętka firmy (...) oraz nieczytelny podpis Pożyczkobiorcy. **(dowód: kserokopia umowy pożyczki k. 14, kserokopia umowy pożyczki – przedłużenie k. 15, k. 16)**

Pismem z dnia 25 listopada 1996 roku powód wezwał T. D. do zapłaty kwoty 8.065 zł. Następnie, pozwem z dnia 28 stycznia 1997 roku powód wystąpił przeciwko T. D. o zapłatę kwoty 6.000 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości 300 zł od dnia 27 listopada 2015 roku do dnia 27 sierpnia 1996 roku oraz w wysokości 350 zł od dnia 27 sierpnia 1996 roku do dnia zapłaty, z zaznaczeniem, iż odsetki w kwocie 900 zł zostały przez T. D. spłacone. W uzasadnieniu pozwu B. J. (1) wskazał, iż „pозwana zawarła z powodem w dniu 27.11.1995 r. umowę pożyczki na kwotę 6.000 zł”. **(dowód: kserokopia pozwu k. 11-12, kserokopia wezwania do zapłaty k. 13, okoliczności bezsporne)**

W dniu 7 marca 1997 roku Sąd Rejonowy w Łodzi wydał w sprawie III Nc 63/97 nakaz zapłaty, w którym zasądził od T. D. na rzecz B. J. (1) kwotę 6.000 zł z odsetkami umownymi w wysokości 300 zł miesięcznie od dnia 27 listopada 1995 roku do dnia 27 sierpnia 1996 roku oraz w wysokości 350 zł od dnia 27 sierpnia 1996 roku do dnia zapłaty, a także koszty procesu w wysokości 1.123 zł.

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 1998 roku, w sprawie o sygn. III Co 58/98, Sąd Rejonowy w Łodzi nadał tytułowi egzekucyjnemu w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 7 marca 1997 roku w sprawie o sygn. akt III Nc 63/97 klauzulę wykonalności, także przeciwko małżonkowi dłużniczki A. D., z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 26 października 2011 roku, w sprawie o sygn. II C 236/08, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci prawomocnego nakazu zapłaty, o którym mowa wyżej, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, w stosunku do T. D. w zakresie kwoty 9.400 zł tytułem odsetek umownych, odsetek umownych przekraczających dwukrotność odsetek ustawowych od kwoty 6.000 zł od dnia 15 kwietnia 1998 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w zakresie kwoty 983,63 zł. W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo, ponadto orzekł o kosztach procesu i kosztach zastępstwa procesowego udzielonego T. D..

Prawomocnym wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie z powództwa B. J. (1) przeciwko T. D. i A. D. o zapłatę kwoty 45.563 zł tytułem naprawienia szkody w związku z nieterminową spłatą umowy pożyczki z dnia 27 listopada 1995 roku, umorzył postępowanie co do kwoty 0,23 zł oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie. W uzasadnieniu wyroku w odniesieniu do A. D. Sąd wskazał, iż pozwany ten nie był stroną umowy pożyczki z dnia 27 listopada 1995 roku, a zatem, nie był biernie legitymowany do udziału w sprawie. Wyrok ten nie został zaskarżony przez B. J. (1) i jest prawomocny. **(dowód: kserokopia postanowienia z dnia 30 czerwca 1998 roku k. 25, kserokopia nakazu zapłaty k. 26, kserokopia wyroku z dnia 26 października 2011 roku; z akt sprawy II C 806/12: wyrok wraz z uzasadnieniem, okoliczności bezsporne)**

W piśmie opatrzonym datą 15 lipca 2014 roku zatytułowanym ostateczne wezwanie do zapłaty powód określił łączne zadłużenie T. D. i A. D. na kwotę 16.886,79 zł, podając jako datę jego wyliczenia dzień 10 maja 2014 roku. **(dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty k. 7-8, okoliczności bezsporne)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie były kwestionowane przez strony.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo, w zakresie po modyfikacji dokonanej w piśmie procesowym z dnia 28 listopada 2016 roku, Sąd uznał za nieuzasadnione i niezasługujące na uwzględnienie w całości.

Na wstępie wskazać należy, że w piśmie procesowym, o którym mowa wyżej, powód cofnął powództwo ponad kwotę 12.986,16 zł. Uznając, że częściowe cofnięcie powództwa przez powoda nie jest sprzeczne z prawem ani zasadami współżycia społecznego, nie zmierza również do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.), na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. i art. 203 § 1 k.p.c., Sąd umorzył postępowanie w sprawie w części, której dotyczyło cofnięcie, orzekając jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

Powód oparł żądanie pozwu, na przepisie art. 720 k.c., w myśl którego, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Osią sporu w przedmiotowej sprawie było ustalenie, czy między stronami faktycznie doszło do zawarcia umowy pożyczki.

Stosownie do treści art. 6 k.c. strona, która z określonego faktu wywodzi skutki prawne, zobowiązana jest fakt ten udowodnić, a co za tym idzie winna wskazać dowody na potwierdzenie zaistnienia faktu stosownie do treści art. 232 k.p.c. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaś stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia dający pożyczkę powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot pożyczki (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 r., I ACa 285/12, LEX nr 1162845). Innymi słowy pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaże, że pożyczki udzielił.

W oparciu o przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe Sąd przyjął, że powód nie udowodnił, aby pomiędzy nim a pozwanym została zawarta umowa pożyczki wskazana w pozwie. Rozważania w powyższym zakresie rozpocząć należy od wskazania, iż uzasadniając żądanie pozwu powód przedstawił wyłącznie kserokopie m.in. spornej umowy, umowy pożyczki – przedłużenie, weksla. Jednakże tego rodzaju dokumenty nie mogą stanowić dowodu na istnienie zobowiązania pozwanego (tak co do zasady jak i co do wysokości), w szczególności wobec stanowiska pozwanego, kwestionującego zasadność żądania powoda. Są to co najwyżej tzw. dokumenty prywatne, których materialna moc dowodowa, bez poparcia ich odpowiednimi dokumentami źródłowymi, wobec stanowiska strony przeciwnej, jest nikła. Jednocześnie przypomnienia wymaga, że treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84).

Niezależnie od powyższego Sąd uznał, że nawet gdyby oprzeć się na przedstawionych przez powoda dokumentach, ich analiza prowadziła do jednoznacznego wniosku, iż umowa pożyczki z dnia 27 listopada 1995 roku, stanowiąca źródło żądania powoda, została zawarta wyłącznie pomiędzy B. J. (1) a małżonką pozwanego. Nie powielając poczynionych w

sprawie ustaleń faktycznych przypomnieć należy, że w treści spornej umowy wprost wskazano, iż pożyczkobiorcą jest (...). Tożsamy zapis znalazł się w treści załączonych przez powoda umów przedłużających termin spłaty pożyczki (tj. z dnia 27 maja i 27 sierpnia 1996 roku). Irrelevantne znaczenie ma przy tym podnoszona przez powoda okoliczność, iż pod w/w umowami podpis złożył pozwany, który ponadto odebrał od powoda pożyczaną kwotę. B. J. (1) najwidoczniej umyka okoliczność, że składając podpis pod umową pozwany działał li tylko jako pełnomocnik firmy (...), co jednoznacznie wynika z treści pieczętki odbitej nad podpisem pozwanego. Skoro pozwana przy zawieraniu spornej umowy posłużyła się m.in. zezwoleniem na działalność handlową, podając NIP 729 101 27 72, który to numer pokrywa się z NIP firmy (...) widniejącym na pieczętce użytej przez pozwanego, zasadnym jest wniosek, że T. D. pożyczła kwotę w związku z prowadzoną działalnością. Co przy tym oczywiste, fakt, iż przy zawieraniu umowy T. D. działała przez pełnomocnika nie oznacza, że tenże pełnomocnik stał się stroną umowy pożyczki i był zobowiązany do jej zwrotu. Pozwany niewątpliwie działał bowiem w imieniu swojej małżonki, która jako jedyna została wymieniona w umowie w charakterze pożyczkobiorcy. Bez znaczenia jest przy tym okoliczność, czy pozwany dokonywał spłat na rzecz powoda, spłacenie trzech transz odsetek umownych naliczonych od kwoty pożyczki w imieniu innej osoby nie oznacza samo w sobie, że spłacający staje się stroną umowy i dłużnikiem wierzyciela. Powód zupełnie błędnie interpretuje przy tym dyspozycję przepisów 356 § 2 k.c. i art. 518 k.c. Skutkiem zapłaty wymagalnej sumy pieniężnej przez osobę trzecią w sytuacji określonej w art. 356 § 2 k.c. jest bowiem wyłącznie konieczność zaliczenia przez wierzyciela wpłaconego świadczenia na poczet długu. Ewentualnie skutkiem może być nabycie przez wpłacającego wierzyciela względem dłużnika do wysokości dokonanej zapłaty, w oparciu o treść art. 518 k.c. Niewątpliwie również w sprawie nie ziściły się przesłanki przejęcia długu, o którym mowa w art. 519 k.c. to bowiem następuje wyłącznie w dwóch formach: (1) przez umowę między wierzycielem a osobą trzecią za zgodą dłużnika; oświadczenie dłużnika może być złożone którejkolwiek ze stron; (2) przez umowę między dłużnikiem a osobą trzecią za zgodą wierzyciela; oświadczenie wierzyciela może być złożone którejkolwiek ze stron; jest ono bezskuteczne, jeżeli wierzyciel nie wiedział, że osoba przejmująca dług jest niewypłacalna.

Nie może również ująć uwadze, iż w powie z dnia 28 stycznia 1997 roku o zapłatę kwoty 6.000 zł z tytułu zawartej w dniu 27 listopada 1997 roku umowy pożyczki, jako pozwana została wskazana wyłącznie T. D., zaś w uzasadnieniu pozwu wprost stwierdzono, iż to małżonka pozwanego zawarła sporną umowę. Również wezwanie do zapłaty, sporządzone przed wniesieniem pozwu w sprawie III Nc 63/97 zostało wystawione wyłącznie na T. D..

O związaniu pozwanego sporną umową nie przesądza także rzekome oświadczenie B. J. (2) z dnia 26 kwietnia 2014 roku (k. 17 i 18), zwłaszcza, iż nie zostało ono w ogóle podpisane, jak również fakt wydania przez Sąd Rejonowy w Łodzi postanowienia z dnia 30 czerwca 1998 roku. Nadanie tytułowi egzekucyjnemu w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 7 marca 1997 roku klauzuli wykonalności także przeciwko małżonkowi dłużniczki A. D., z ograniczeniem odpowiedzialności A. D. do majątku objętego wspólnością ustawową, wynikało bowiem wyłącznie z treści art. 787 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 20 stycznia 2005 roku), a nie z dokonanych przez Sąd ustaleń, iż A. D. zawarł sporną umowę i z tego tytułu jest dłużnikiem pożyczkodawcy.

Niezależnie od powyższych rozważań wskazać należy, że w niniejszej sprawie Sąd był związany prawomocnym wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2013 roku wydanym przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie II C 806/12, w zakresie, w jakim Sąd ten uznał, że pozwany A. D. nie był stroną umowy pożyczki z dnia 27 listopada 1995 roku i dlatego nie posiadał na gruncie w/w sprawy legitymacji procesowej biernej. Jak wskazał bowiem Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 stycznia 2005 roku (V CSK 192/14, L.), związanie innych sądów orzekających w sprawach, w których wyroki zapadły później polega na niedopuszczalności kwestionowania ustaleń stanowiących przedmiot rozstrzygnięcia. Sąd Najwyższy wyjaśnił przy tym, iż chociaż co do zasady związanie dotyczy tylko sentencji wyroku albo postanowienia wydanego w postępowaniu nieprocesowym, to przy orzeczeniach oddalających powództwo lub wnioski, gdy z sentencji nie wynika zakres przedmiotowy rozstrzygnięcia można go ustalić biorąc pod uwagę motywy rozstrzygnięcia zawarte w uzasadnieniu. W tożsamy sposób wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 października 2012 roku (V CSK 485/11, L.) wskazując, iż w świetle art. 365 § 1 k.p.c. sąd nie jest związany ustaleniami wynikającymi z uzasadnienia orzeczenia w takim zakresie, w jakim nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Jest natomiast związany wskazanymi w uzasadnieniu ustaleniami, mającymi wpływ na końcowe rozstrzygnięcie.

Prawomocność materialna orzeczenia wyraża się w nakazie przyjmowania przez sądy rozstrzygające inne sprawy, że w danej sytuacji stan prawny przedstawia się tak, jak to wynika z wcześniejszego orzeczenia sądu, przy czym również dla określenia granic prawomocności materialnej orzeczenia mogą mieć znaczenie, wskazane wyżej okoliczności objęte jego uzasadnieniem. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy nie może budzić wątpliwości okoliczność, iż brak legitymacji procesowej biernej A. D. stwierdzony na gruncie sprawy II C 806/12 bez wątpienia miał istotny wpływ na treść zapadłego w tej sprawie wyroku, co jednoznacznie wynika z pisemnych motywów tego rozstrzygnięcia. Niesporne jest również, że żądanie B. J. (1), którego dochodził w sprawie, o której mowa wyżej, miało swoje źródło w umowie pożyczki z dnia 27 listopada 1995 roku, a więc w umowie, która stanowi podstawę żądania powoda na gruncie przedmiotowej sprawy. Zasadna jest zatem konkluzja, że dokonane przez Sąd w sprawie II C 806/12 ustalenia faktyczne, iż A. D. nie był stroną spornej umowy pożyczki wiązały Sąd na gruncie niniejszej sprawy i już wyłącznie z tej przyczyny determinowały przedmiotowy stan faktyczny.

Mając powyższe na uwadze, wobec braku legitymacji procesowej biernej pozwanego, przedmiotowe powództwo należało oddalić w całości, co też Sąd uczynił orzekając jak w punkcie 1 sentencji wyroku.